

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Meritò amittere diuitias, qui eis immeritò inhiant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

68 Cap. VI. Diuitiarum cupiditate diuitias ex Deipœna amitti;

stultescit; dum coquit fraudem, perdit fidem; dum delicias procurat, incidit in spinas; quæ velut Charybdis semper vorat, numquam satiatur; de pauperum peculio semper egestior; de præda innocentum rapacior; &, si cetera deessent, hoc solo nomine execranda, quia quò potentior, eò est sceleratior. *Radix enim omnium malorum est cupiditas.* Neque malum culpæ duntaxat ex hac radice germinat, sed etiam malum pœna. Estq[ue] primò hæc ipsa magna auaritiae pœna, esse malarum libidinum, & vitiorum omnium procuratricem; esse seminatricem tentationum; esse textricem laqueorum diaboli; esse caussam eorum, qna mergunt homines in inferitum & perditionem. Secundò tamen etiam innumeris hominem curis, & miserijs flagellat. In quem finem Simplicius ait: *Auari totum vita tempus circa lucra laborantes cum consternatione, vigilijs, ac formidine semper adiuncta, nullum usum, nullam delectationem à pecunijs capiunt, & quenam hac fuerit iustior ac vberior pœna?* Tertiò, quod pauci agnoscunt, tum maximè diuitibus meruendum est, cùm maxime sibi videntur esse felices. Siquidem fortunantur etiam aliquando peñimi ad infortunij maioris apparatum. Numquam tutæ est felicitas sonrium. Per somnum quidam fur monitus discedere a muro, recedens vidit statim corruentem. Putabat jam gratum Deo furtum, donec aliter edictus vidit se referuaricuci. Quare sepe maxima ira Dei est, locupletare malos, & licet festino supplicio, satis sanit. Quia dum prodit quasi ex adipe iniquitas eorum, flammis acrioribus reseruantur.

III.

Quartò tamen iras cælestes prouocant, vt, in quo peccant, in eo ipso puniantur. Dum diuina Nemesis opes male congestas diruit, & ianuam furi, viam hosti aperit. Sæpe enim auaris eripiuntur opes, vt quibus cupido augebatur diuitijs, pauperie minuatur. Et quia ab incunabulis egestati assueti plerumque inopiam patientijs ferunt, quām ferre didicerunt; illi autem qui in abundantia enutriti, prouidentiam Numinis accusant, quando spoliantur; cùm pœnam non agnoscant quam se putant non meruisse, detegenda sunt hic altijs consilia diuina ex litteris diuinis. Apud Ieremiam ita loquitur Dominus: *Et transibunt domus eorum ad alteros, & agri, & uxores pariter: quia extendam manum meam super habitantes terram, dicit Dominus.* Cur extendes manum tuam, ô Deus?

Respon-

Simplic. in
Enchirid.
Epistoli.

Ioan. Euseb.
Nierenber-
gii in Theo-
politico. c. 9.

Ierem. 6. 23.

Respondet ibidem: *A minore quippe usque ad maiorem omnes auaria student: & à Prophetā usque ad Sacerdotem cuncti faciunt dolum.* Appetuntur opes ardentissima sibi, ad explendas ferè voluptates, aut ad diuitiarum iactantiam, hinc merito subducuntur, tamquā ligna incendijs. *Argentum eorum foras projectetur, ait apud Ezechiel Deus, & aurum eorum in sterquilinum erit.* Argentum eorum, & aurum eorum non valebit liberare eos, in die furoris Domini. Animam suam non saturabunt, & ventres eorum non implebuntur: quia scandalum iniquitatis eorum factum est. Et ornamentum monilium suorum in superbiam posuerunt, & imagines abominationum suarum, & simulachrorum fecerunt ex eo: propter hoc dedi eis illud in immunditia: & dabo illud in manus alienorum ad diripiendum, & impys terra in predam, & contaminabunt illud. Impij vocantur hostes, quia, etsi apud eos non sit moderior amor habendi, sed multò flagrantior, vultus eorum Deus aliena auaritia castigare: ut dum aliorum violentiam lamentantur cupiditatem, suam quoque agnoscant. Diripiunt eos hostis, quia fortior; at & ipsi pauperes diripuerunt, quia fortiores fuerunt. Amittunt iure, quod iniuria acquisierunt. Venatio leonis onager in silua, sic pascua diuitium sunt pauperes. Sedet in insidijs, cum diuitibus, in occultis, ut interficiat innocentem.

Psal. 9. 30.

Oculi eius in pauperem respiicunt: insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua. Insidiatur, ut rapiat pauperem: rapere pauperem dum attrahit eum. Segetes & meszes, labores & sudores pauperum, præda sunt diuitium. Exurge Domine Deus, exaltetur manus tua: ne obliniscaris pauperum. Tibi derelictus est pauper: orphano tu eris adiutor. Neque enim quibus cælum promisit, eorum prædones dimittet impunitos. Stat ad judicandum Dominus, & stat ad judicandos populos. Dominus ad judicium veniet, cum senibus populis, & principibus eius: Vos enim depasti eis vineam, & rapina pauperis in domo vestra. Quare atteritis populum meum, & facies pauperum commolitis, dicit Dominus Deus exercituum?

Hoc æquum esse, sapienter Metellus Numidicus, in censura, populo demonstrauit his verbis: *Dix immortales plurimum possunt;* A Gellius I. 3. sed non plus velle debent nobis, quam parentes; si pergit liberi errare, Noct. c. 6. bonis exharendant. Quid ergo nos à diis immortalibus diutius expellemus, nisi malis rationib[us] finem facimus? *Iisdem deos propitos esse aquit,*

I. 3. ejt,